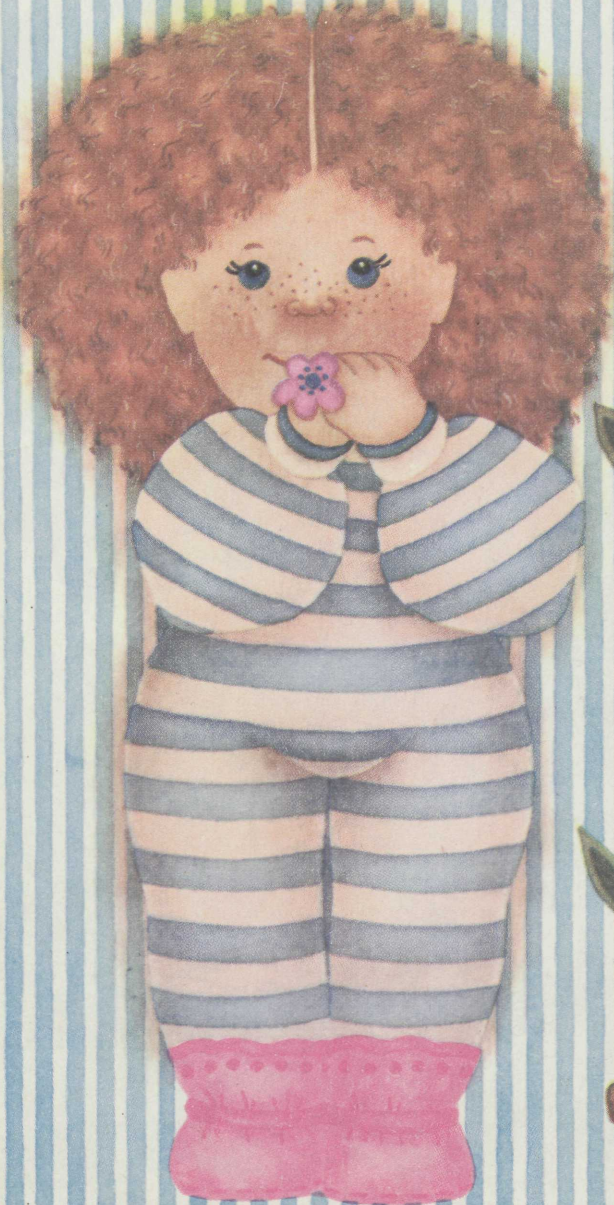

ТАНЕКЕ

ISSN 0134—2266

1992

5

Pärg

LEELO TUNGAL

Karjalaskepäev

LEELO TUNGAL

METS ON JAHE,
ROHI MÄRG.
PUUDE VAHEL
KASVAB PÄRG:

VEIDIKENE
EEMAL KÜLAST
VÕRSUB SEITSE
VALGET ÜLAST,
NURMENUKAS —
OLE HEA —
NURMENUKU
KULDNE PEA.

SIIN ON
VARSAKABJA NUPP,
SEAL ON
KOLDNE KULLERKUPP.

MIDA KRAAVIKALDAL
SILMAD?

SEAL ON SAJAD
PÄÄSUSILMAD

JALG ON JAHE,
KING ON MÄRG,
AGA KOHE
VALMIB PÄRG.

KAUA ENAM
MEIL EI LÄHE —
SIIS SAAB EMA
PÄRJA PÄHE.

KEVAD! KEVAD! TANTSU LÖÖVAD
LAMBA VALGED LOKID,
LASTE JALAS KEPSU LÖÖVAD
UTEVILLAST SOKID.

SIIS, KUI SOKK EI TANTSI — TEMA
HARUTAME ÜLES!
TREPIL NAERAB VANAEMA,
SUKAVARDAD SÜLES.

Illustreerinud MAARA VINT

OTT ARDER

Kui on kevad, siis on kevad!

MILVI PANGA

Peenar

KEVAD, KEVAD.
OMA KAVAD
TEEB NII PISIKE KUI SUUR.

RÄNDAB LINDE,
LAPSI, LOOMI,
LAGUNEK ÜKS VANA KUUR.

KUI ON KEVAD,
IDANEVAD
JÄLLE KARTULID JA OAD.

KUI ON KEVAD,
SIIS ON KEVAD,
PÄEVAD PIKAD, TÜHJAD TOAD.

PÕLLUL TRAKTOR PÕRISEB,
PENI KUURIS URISEB:
«ÄRA SAJA, VIHMASADU,
LIIGA PORISEKS ME RADU!»

PAREM KUI LAPSEL
ON OMA PEENAR.
OLGU VÕI VÄIKE,
OLGU VÕI VEERAND.

OMA NII OOTAB
JA IGATSEB KAEMA,
ET SINU SÕRMED
JUURDUVAD AEDA.

Paaris eelmises loos rääkisin ma teile oma sõbrast Kenist. Saite teada, mida me oleme koos teinud ja mille üle rõõmu tundnud. Aga te vist ei tea, et mul on ka väike õde Skipper. Seekord ma jutustangi teile temast.

Skipper käib veel koolis. Tal on imeilusad pikad valged juuksed. Skipper armastab väga jäätist nagu kõik temaealised lapsed. Vahel võib ta päev otsa ainult mängida, kuid tal on ka oma unistused. Sel aastal läks üks tema unistustest täide: Skipper sai endale koera. Nüüd mängib ta koos oma sõbrannadega terve päeva väikse Kerliga. Kerl on kutsika nimi. Skipper ja tema sõbrannad armastavad üle kõige loomi.

Siin pildil näete minu õde Skipperit (istub), minu sõpra Keni, sõbratari Marinat (tumedate juustega) ja mind ujulas. Selleks suveks muretsesime me kõik endale uued rannariided. Ka meie ehted on pilkupüüdvad. Kas panite tähele, kuidas mu juukselokid säravad? Nii sobib mu soeng paremini rannariietega kokku. Ka Ken ei taha meie varju jääda ja ta ostis endale uued rohelist värvi rannapüksid. Nii me läheme vastu kuumale suvele. Olen kindel, et see tuleb mulle ja mu sõpradele huvitav.

Soovin, et ka teie suvepäevad oleksid ilusad ja põnevad.

Kirjutage seekord mulle oma õest, vennast või sõbrast.

*Kirja ärusaatmise viimane tähtaeg on
12. juuni.*

Kaksteist õnneseent saavad jälle endale
Barbie.

Barbie
suvi

HELJO MÄND

Võrdsuse maitse

Kirstile meeldis ringmängu mängida. Võtta teistel käest kinni ja lauldes ringi käia. Veel rohkem meeldis talle ringi keskel olla. Siis nägid kõik teda, Kirstit. Ainult seda ei juhtunud, et ta oleks ringi keskele sattunud. Ka mitte siis, kui tal oli õhkörn kleit seljas. Nagu vaht. Ringi keskel oli alati Dagmar.

Praegu oli ringi keskel veekogu. Bassein. Nad kõik hoidsid üksteisel käest kinni ja laulsid laulu, mida Kirsti ei tundnud. Ent imelikul kombel ei takistanud see teda kaasa laulmast. Kirsti laulis nii, et rind lahti. Hea tunne oli südames. Laulu lõppedes pistsid kõik parema jala koos valge soki ja lakk-kingaga basseini. Pistid viis-kuus korda järjest. Dagmar samuti. Pistid vette ja võtsid ära ning käisid siis lauldes edasi.

Tädi, kes nende mängu juhtis, ütles, ta on veehaldjas ja kõik vahuste kleitidega tüdrukud on tema väikesed valged lained. Laulvad lained. Ja see oli tõepoolest nii: nad käisid basseini ääres käsikäes ringi ja laulsid. Üks ei olnud parem kui teine. Kirsti oli samasugune laine nagu Dagmar. Või vastupidi: Dagmar oli samasugune laine nagu Kirsti.

Hommikul ütles Kirsti emale: «Minu nimi on nüüd Laine.»

«Mis su nimi homme on?» küsis ema. «Eile olid sa Dagmar.»

«Laine,» vastas Kirsti kindlalt.

Illustreerinud VIIVE NOOR

Nalju

Kogunud GUIDO ILVES

«Ema, täna, kui tulid külalised, tegin ma heateo.»

«Millise, mu aare?»

«Vend pani märkamatuult rõhnaela toolile ja kui onu Juhan tahtis sellele istuda, tõmbasin ma tooli tal alt ära.»

Illustreerinud HILLAR METS

Õpetaja: «Mis liiki nimisõna on «püksid»?»

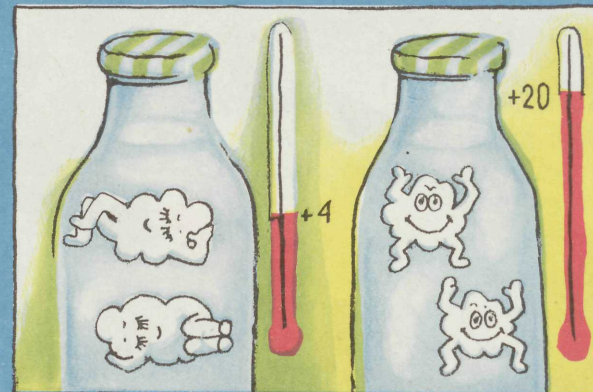
Õpilane: ««Püksid» on ebatavaline nimisõna, sest selle ülemine osa on ainsuses ja alumine osa mitmuses.»

Kui Käaren Kaarli kõht tühjaks läheb, teeb ta külmkapi ukse lahti ja võtab sealt suupärast. Kaarlit võib vabalt gurmaaniks nimetada. See tähendab: talle meeldib hästi süüa ning teda huvitab kõik söögiga seonduv. Kuid peale toidu vaatab külmkapist vastu ka hulk küsimusi. Näiteks:

Miks läheb piim hapuks?

Asjalugu on väga lihtne. Õhus lendavad ringi tillukesed meile nähtamatud bakterid. Piima sisse sattunult asuvad need kohe tööle — piimhapet tekitama. Külmkapis on need bakterid laisemad, piima keetmisel hävivad sootuks ja piim säilib nii kauem.

Kuidas saadakse kohupiima?

Ainet, mis piima valgeks värvib, nimetatakse valguks. Rõõsas piimas on see aine lahustunud nagu suhkur kohvis. Kui aga hapupiima kuumutada, tõmbub valkaine klippi ja piimas olev vesi eraldub. See klippi tõmbunud valkaine ongi meile tuttav kohupiim.

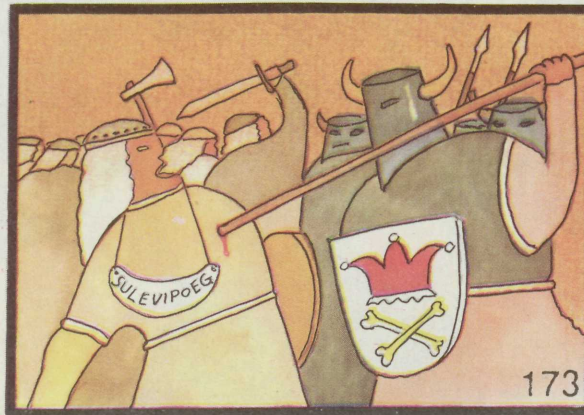
Miks juust kaua säilib?

Juustukerad ja –kangid kaetakse parafiiniga. Nii ei hakka juust kuivama ja säilibki kauem. Räägitakse, et Šveitsis olevat komme lapse sündimise päeval suur juusturatas teha ning märkida sellele beebi nimi, kuupäev ja aastaarv. See juusturatas pannakse pidulikel päevadel lauale ja püstitatakse lõpuks lastele. Kord kirjutasid Šveitsi ajalehed koguni 120-aastasest juustust. See «vanaisa» osutus üle ootuste maitsvaks.

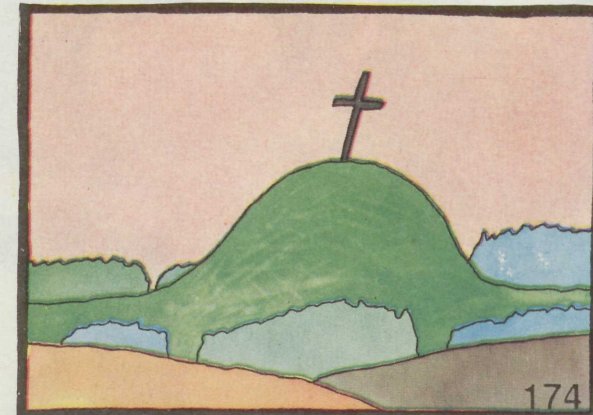
Kalevipoeg
Algus nr. 4 1991

Väsimatu võimuga raius Kalevipoeg raudmeeste ridasid.

Seitse päeva sõitis sõda ühest kohast teise. Vaenuväljal leidis otsa ka Sulevipoeg.

Kalevipoeg peatas võitluse. Sulevipoja hauale püstitas ta kõrge künka.

Mispärast on juustus augud?

Seistes juust käärib ja käärimisel tekib gaas, mis ei pääse juustumassist välja. Gaas jääb juustu sisse mullikestena pidama ja neist mullikestest tekivadki augud.

Millest tehakse šokolaadi?

Esimene šokolaad, mille üks rändur Mehhikost Euroopasse tõi, ei sarnanenud sugugi meie maiuspalale. See oli valmistatud kakao, maisijahu ja piprapulbri segust ning pealegi veel ilma suhkruta. Võis täiesti aru saada eurooplastest, kes suhtusid sellesse toiduainesse kui elukardetavasse. Alles hulk aastaid hiljem õpiti valmistama meile tuntud šokolaa-di. Selleks jahvatati kakaoubadest pulber, keedeti sellest koore, rasva, suhkru ning maitseainetega koos šokolaadimass.

Mida inimesed vanasti söid?

Oli aeg, mil inimesed ei osanud põldu harida ja toituisid peaaegu ainult jahilt saadud lihast.

Illustreerinud HELI VEIGEL

Veel 500 aastat tagasi olid ameerika indiaan-lased valgete viljapõlde nähes tõsiselt jahmu-nud. Põlluharimine levis aga kiiresti üle kogu maakera, sest sellel on jahipidamise ees mit-meid eeliseid. Loom vajab kasvamiseks aasta või kaks, viljatera tuleb külvajale juba mõne kuu pärast koos mitmekümne teisega tagasi. Talvel külmetavad jahimehed päevad läbi metsas, põllumees aga puhkab soojas toas. Küllap kõige selle tõttu hakkaski inimene aina rohkem seemneid mulda viskama. Raske öel-da, millal see just esimest korda juhtus. Juba 6000 aasta vanustes Egiptuse püramiidides on kujusid ja seinamaale vilja jahvatajatest. Alguses segati jahust lihtsalt veega puder. Kõvakskuivanud jahupuder oligi esimene leib.

• Nalju

«Poiss, miks sa nutad?»

«Ma kukkusin ja määrisin oma pük-sid ära.»

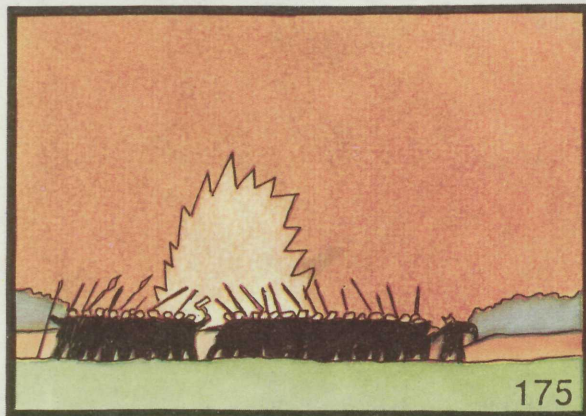
«Ära nuta, sellest pole midagi. Võta need jalast ja klopi puhtaks.»

«Isa just praegu tegi seda ja ma ei jõudnudki neid enne ära võtta.»

«Kas sa tead, Leo, miks me oma keelt emakeeleks nimetame?»

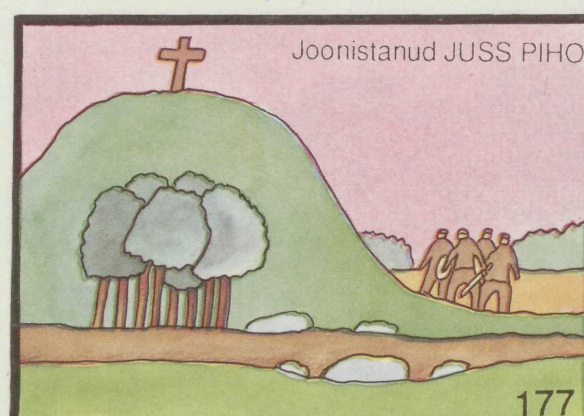
«Sellepärast, et ema ei anna isale võimalust seda pruukida.»

Olevipoeg, Alevipoeg ja Kalevipoeg võitlesid seni, kuni öö lahingu lõpetas.

Kangelased läksid janu kustutama. Alevipoja väsinud jalg vääratas järvekaldal. Ta kukkus sügavasse kohta ja uppus.

Sõbrad kandsid kangelase surnukeha kaldale ja püstitasid hauale kõrge künka.

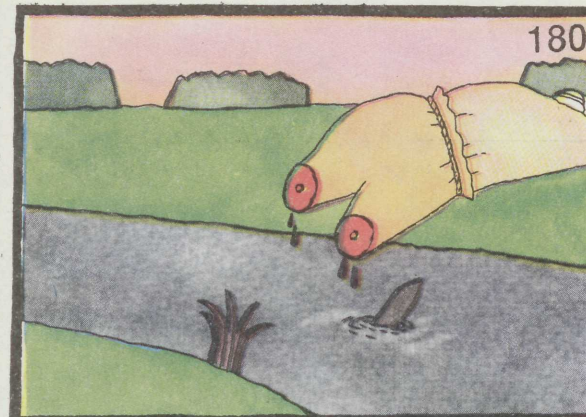
178

Raudmehed tahtsid Kalevipojalt võimu endale meelitada. Kangelane lõi raudmehed maasse.

179

Viimaks jõudis Kalevipoeg Kääpa jõe äärde, sinna, kus vee all lebas ta mõök.

180

Kui kangelane vette astus, tuli mõõgale Kalevipoja saatus meelde ja ta murdis «jalad tal mõlemad».

Hirjasõbrad

Epp Leikop, 11a.
EE0016 Tallinn
Pärnu mnt. 346-6
Huvid: postkaardid, kom-
mipaberid.
Palun pistke ümbrikusse
oma pilt.

Liisa Maks, 10a.
EE2813 Järvamaa
Karinu sjk.
Huvid: kommipaberid,
taskukalendrid, tantsimi-
ne.

Kairi Rais, 11a.
EE3054 Harjumaa
Laagri
Pajude pst. 9-8
Huvid: vanaaegsed post-
kaardid, kalendrid, klee-
pekad, rütmika, ujumine.

Kadi Remmelgas, 11a.
EE0016 Tallinn
Valdeku 9-3
Huvid: kleepekad, margid,
postkaardid.

Kaspar Lepp, 8a.
EE2056 Ida-Virumaa
Ulvi sjk.
Adraku
Huvid: margid, automude-
lid, kleepekad.

Hermo Kaasik, 11a.
EE3190 Läänemaa
Lihula
Ristiku 13-4
Huvid: margid, musa.
Olen mõnus kutt.

Hellika Juhanson, 10a.
EE3469 Pärnu maakond
Kaisma sjk.
Huvid: joonistamine, tant-
simine, karate, tühjad kar-
bid.
Palun ka fotot!

ti kere küljäs, kihutas
 tuhatnelja teadmata
 hiljem luuras ta aga
 alt lähenes hambava-
 odanik.

nu end suu-
 natu hamba-
 mehe silme
 e oli kole

Hirjasõbrad

Moonika Seppama, 9a.
 EE3664 Pärnu maakond
 Tõhela sjk.
 Huvid: aerobika.

Arno Kuusk, 9a.
 EE3202 Hiiumaa
 Lauka
 Isabella küla
 Huvid: margid, joonista-
 mine, lugemine, kleep-
 sud.

Külli Jürisoo, 11a.
 EE2950 Viljandi maa-
 kond
 Abja-Paluoja
 Jaama 4
 Huvid: kummipaberid,
 loomadega postkaardid,
 lugemine.

Ragne Simson
 EE3051 Harju maakond
 Harku sjk.
 Rukkilille 5
 Huvid: taskukalendrid,
 käsitöö, laulmine.
 Armastan kõiki loomi.

Ivi Saare, 11a.
 EE3500 Rapla
 Eha 12
 Huvid: käsitöö, lugemine,
 laulmine.
 Mängin viiulit, olen pruu-
 nide juuste ja hallide sil-
 madega.

Peeter Vain, 10a.
 EE0009 Tallinn
 Kalda 64-7
 Huvid: margid, tühjad ti-
 kutoosid, lugemine,
 kleepsud

Kerttu Jänese, 11a.
 EE2400 Tartu
 Uus 36-84
 Huvid: korvpall, lugemi-
 ne, matkamine.

Vägev mees heitis hinge. Taevataat ei raatsi-
 nud teda ilma tööta jätta.

Kalevipoeg saadeti põrgu väravat valvama.
 Ta lõi vastu kaljut ja käsi jäi lõhe sisse kinni.

... küll siis Kalev jõuab koju
 oma lastel õnne tooma,
 Eesti põlve uueks
 looma.

Nende sõnadega
 lõpeb eepos.

Tänavu möödub 150 aastat sellest, mil ilma-
 valgust nägi esimene trükitud «Kalevipoeg».

JAAN RANNAP

Sellel hommikul ärkas Mart tavalisest varem. Miski oli une äemale peletanud. Miski, mida ta oli arvanud unenäku kuuluvat, aga mis vist siiski oli tegelikkusest pärit. Sest nüüd kuulis ta seda jälle. Heledat pasunahäält. Puhast ja siredat, nii tugevat, et löi topeltaknastki läbi.

Mart jooksis trepile.

«Vanaisa, mis hää! see oli?»

Vanaisa keerutas õuel kaevuvänta.

«Sookured pasundavad. Ju neil on jälle Kasematsi soonikus pesa.»

Kasematsi soonikut Mart teadis. See oli pilliroogu kasvanud padrik, kus kogu suve püsis mätaste vahel vesi.

«Miks sookured nii märga paika pesa teevad? Miks nemad toonekurgede moodi korstna otsa ei asu?»

Vanaisa muigas.

«Seda pead sa sookurgede käest küsima. Ju nemad hindavad vaikust ja rahu.»

Mart mõtles pilliroogu kasvanud soonikule. Selles olid õige

Harakapesa

Flaami muinasjutt :HELLE
Prantsuse keelest tõlkinud MICHELSON

Ühel päeval tulid linnud harakat paluma, et ta neile pesaehitamist õpetaks. Oli ju harakas lindude seas osavamaid pesapunujaid.

Harakas hakkas näitama, kuidas see töö käib. Kõigepealt võttis ta veidi savi ja tegi sellest kerataolise kukli. «Kui nii, siis nii,» ütles laulurästas ja lendas minema. Sellest ajast peale meisterdabki laulurästas endale savist ja puukiududest karbikese moodi pesa.

Siis võttis harakas oksaraage ja vajutas need ringikujuliselt savisse.

«Nüüd ma olen juba näinud, mida vaja,» ütles muusträstas ja lendas minema. Muusträstas teeb sestpeale pesa savist ja oksaraagudest. Siis pani harakas okstele peale savikihi.

«Oh, mulle on sellest küll,» ütles öökull ja lendas pahaselt minema. Tema arvates ei olnud niisugusel pesal ei nägu ega tegu. Harakas aga punus edasi pesaoksi.

nad

suured mättad. Justkui väikesed saared. Kas niisugune saarekese moodi mätas pakkus vaikust ja rahu? Saarekese ümber läikis vesi. Kui sealt keegi läbi läks, pidi see ju kõvasti solinat tekitama. Aga võib-olla kurgedele see meeldiski. Keegi ei saanud kuuldamatult pesa juurde hiilida.

Uuesti kostis metsa tagant hele hõige, hele ja tugev. Kas see oli teine lind, kes esimesele vastas? Mida nad teineteisele küll hüüda võisid? Kindlasti midagi head, sest hele huikamine oli õige rõõmsalt kõlanud. Võib-olla emalind oli muna munenud ja andis sellest teada. Kuid võis ka olla, et neil oli tahtmine. . . kuidas suured inimesed seda ütlesid — ennast väljendada. Mardil oli tihtipeale säärane tahtmine. Ta kukkus siis ümber õue jooksuma või nii tugevasti hõikuma, et mets vastu kajas.

Vanaisa oli veeämbriga majja läinud. Mart pani käed suu ette ja luikas Kasematsi sooniku poole. Pääaegu niisama valjult kui sookured ise.

Illustreerinud HELDUR LARETEI

«Küll on ilus,» ütles varblane ja lendas minema. Varblased jäidki lohakateks pesapunujateks.

Nüüd korjas harakas veel sulekesi, kaltsuribalaide ning muud ettejuhtuvat pehmet kerget kraami ja pani kõik hoolikalt paika.

«Küll näeb ilus välja,» ütles kuldnokk ja lendas minema. Kuldnokad ehitavad tänini oma pesa hoolikalt.

Nii läks töö edasi. Harakas muudkui sättis ja

putitas, aga ühelgi linnul polnud püsivust pealt vaadata, kuni pesa täielikult valmis sai.

Ainult turteltuvi ei olnud ehitamist pealt vaadanud. Tema muudkui hõikas: «Kruu-kroo, too aga too!»

Harakas tuli pesa juurde viimase raoga ja vastas vihaselt:

«Sa rumal tuvi, veel see raag, ja pesa on valmis!»

Kuid tuvi korrutas ikka: «Kruu-kroo, too aga

too!»

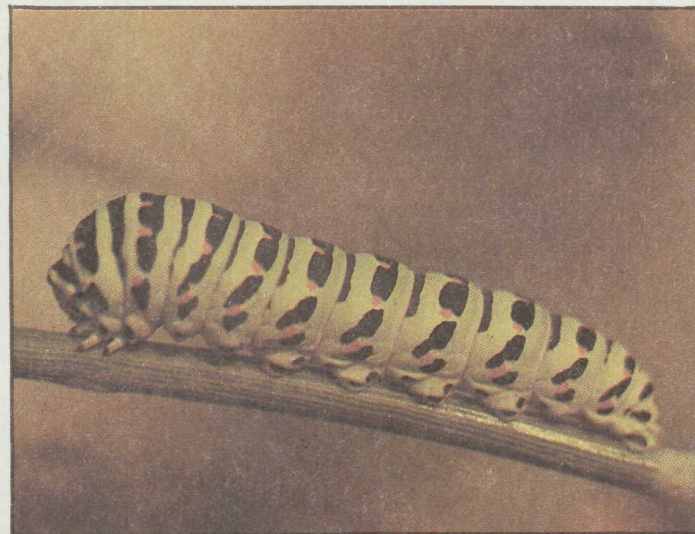
«Ma ju ütlesin sulle, et ühest aitab!» hüüdis harakas vastu. Kui harakas oli viimase rao paika pannud, vaatas ta ringi ja nägi, et peale tüütu ja noriva tuvi polnud enam mitte kedagi kohal. Nüüd sai haraka hing nii täis, et ta lendas samuti minema.

Sestsaadik ei nõustu harakas kellelegi pesapunumist õpetama. Ja iga lind ehitabki endale isesuguse pesa.

PÄÄSUSABA

Röövik.

Nukk.

Pildistanud MÄRT KRUIUS

Sirelite õitsemise aegu ilmuvad meie soode ja jõeluhtade ümbrusse suured kollase- ja mustakirjud liblikad. Mõnikord võime neid näha teeservadel või aedades. Need suursuguse välimusega liblikad on pääsusabad. Oma nime on pääsusaba saanud ligi 1 cm pikkuste kitsaste mustade siilakute tõttu tagatiibadel. Ei puudu tema tiibadelt suitsupääsukese tumesinine tiivasulestiku ja punase kurgualuse värvid.

Vaimik.

Pääsusaba on päevaliblikate hulgas üks paremaid lendajaid. Suuri tiibu liigutades ta nagu ratsutaks pikkade hüpetega läbi õhu. Pääsusabade perekonda kuulub palju liike. Nad on levinud laialt üle kogu maakera. Eriti palju ilusaid ja värvikaid pääsusabade liike elutseb troopilistes maades. Nagu kõigil liblikatel, nii ka pääsusabal algab areng munast. Munast koorub väike, umbes 3 mm pikkune röövik, kelle põhimure on söömine. Tema tulevase toidulaua eest muretseb aegsasti ema, kes paigutab munad ühe- või paarikaupa vajalikule taimele. Selleks on pääsusabal harilikult soo-piimputk, kuid söögiks kõlbavad ka porgandi- või tillivõrsed.

Paari-kolme nädalaga kasvab röövik kuni 6 cm pikkuseks. Vahepeal tuleb tal vähemalt neli korda kesta vahetada, sest vana jääb kiire kasvamise tõttu paratamatult väikseks.

Täiskasvanud pääsusaba röövik on erksavärviline. Tema ereroheline keha on kaetud arvukate mustade ristvöötide ja punaste täppidega. Päeval istub ta liikumatult toidutaimel võrsel ning on raskesti märgatav. Nagu enamuse liblikaröövikuid, sööb temagi tavaliselt õhtuhämaruses, sest siis on vaenlasi vähem liikvel. Päevaste vaenlaste eemalepeletamiseks on tal varuks tõhus relv. Nimelt asub rööviku pea taha kaks punast nääret. Röövik toob need enesekaitseks nähtavale alles hädaoahu korral, eritades neist teravat ebameeldivat lõhna.

Nukkuma asudes otsib täiskasvanud röövik läheduses mõne varjulisema paiga või jääb toidutaimel, kinnitades ennast võrgendniidist võõga taimetarre külge. Ämblike võrguniidile väga sarnast võrgendniiti eritavad liblikaröövikud näärmetest, mis asuvad lõugade juures. Niimoodi kinnitunud nukk jääb tavaliselt sinna kuni järgmise suve alguseni, mil kooruvad uue põlvkonna liblikad. Ainult üksikudel

soojadel suvedel jõuab pääsusabal areneda kaks põlvkonda.

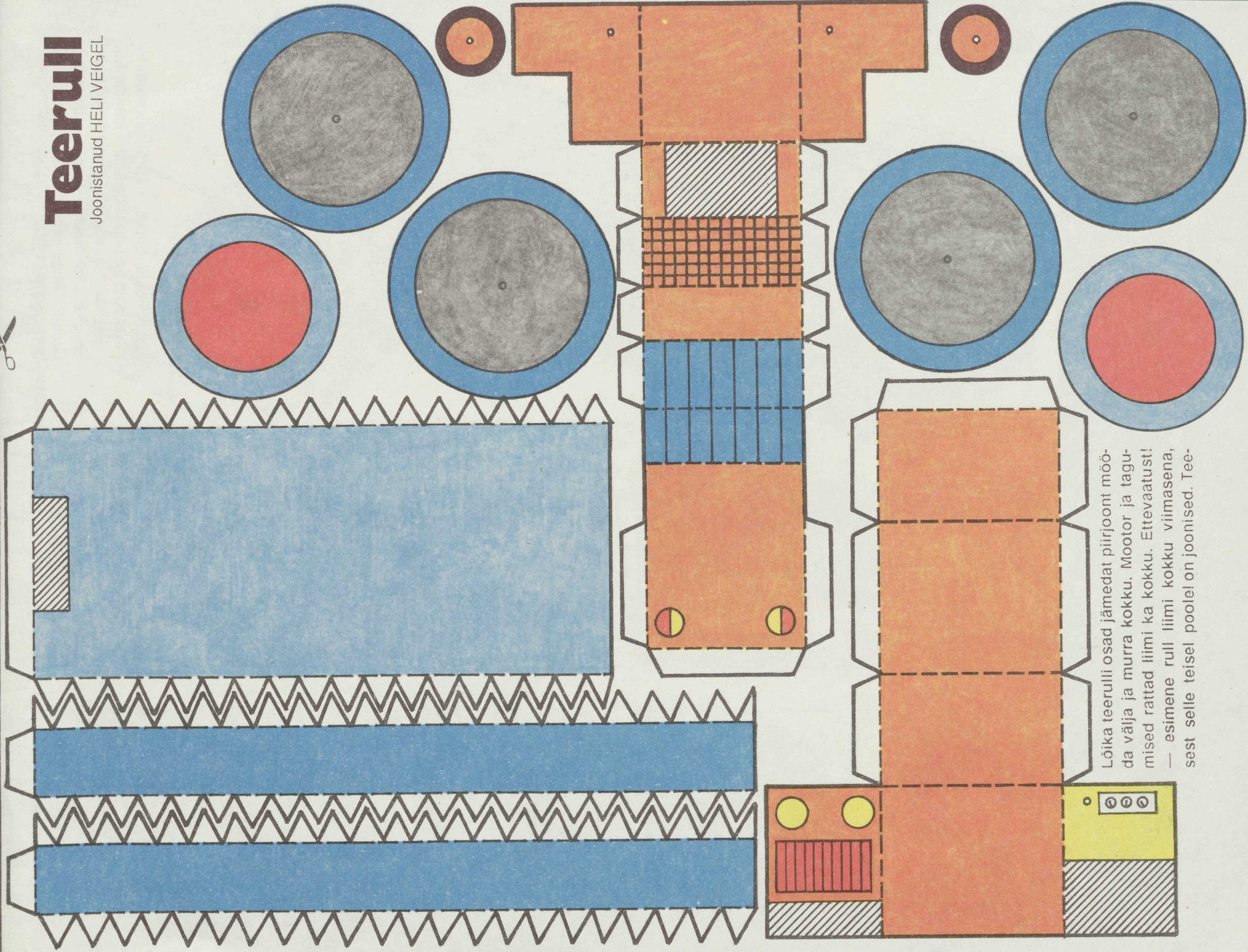
Tänapäeval on inimene oma tegevusega vähendanud pääsusaba arenguks sobivaid looduslikke paiku. Pärast maade kuivendamist ei saa seal enam kasvada soo-piimputked, millel pääsusaba röövikud tavaliselt toituvad. Ka aedtillipõllul kasvavad röövikud hästi. Kuid paraku vaimikuni ei ole neil seal alati olnud võimalik areneda. Tillitaimi peab ju parema saagi saamiseks pidevalt hooldama ja sageli vigastatakse rohimise ajal pääsusabade röövikuid. Seepärast suudavad nukkuda ainult üksikud elulijäänud röövikud. Niimoodi olemas loonud pääsusabale tahtmatult suure lõksu. Sest ainult eriti ilusal suvel, kui soojad ja ilusad ilmad püsivad pikalt, kooruvad liblikad veel samal aastal. Talvituma jäänud nukud aga hukuvad juba tilli koristamisel.

Küllap röömustaks see ilus liblikas sagedamini oma värvikirevusega meie loodust, kui me suudaksime säilitada rohkem looduslikke sooheinamaid, kus ta järglased saaksid segamatult areneda.

MÄRT KRUIUS

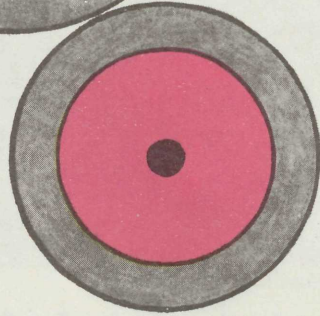
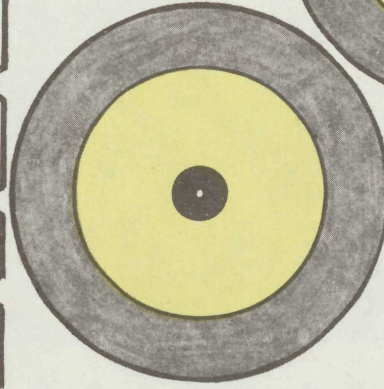
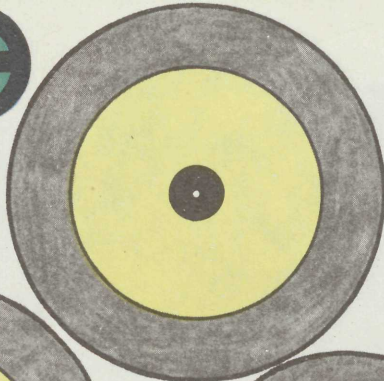
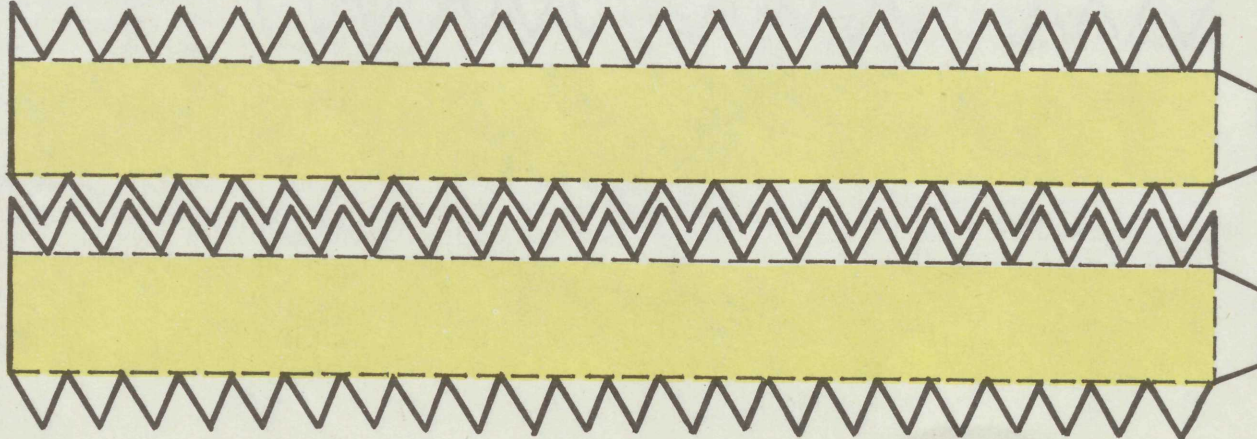
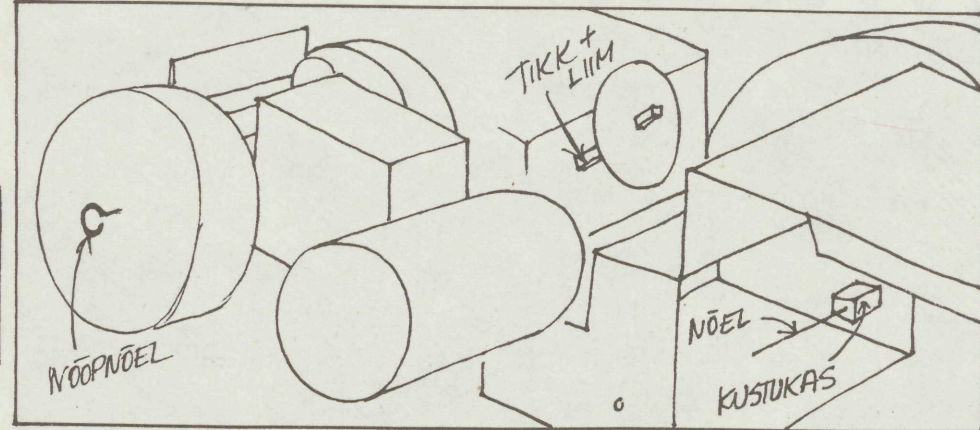
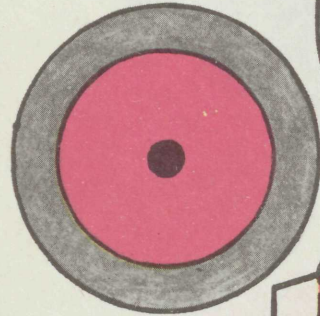
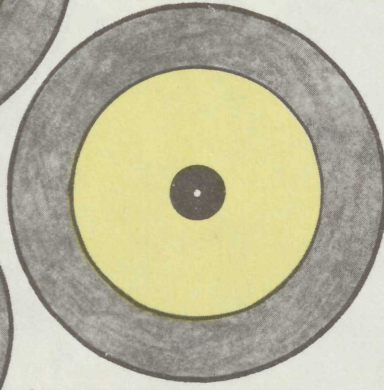
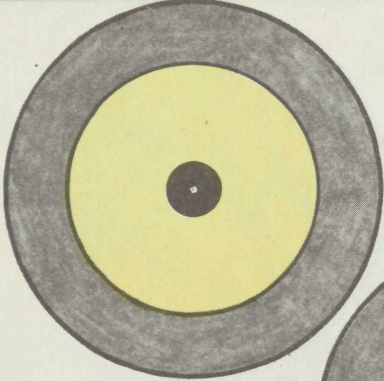
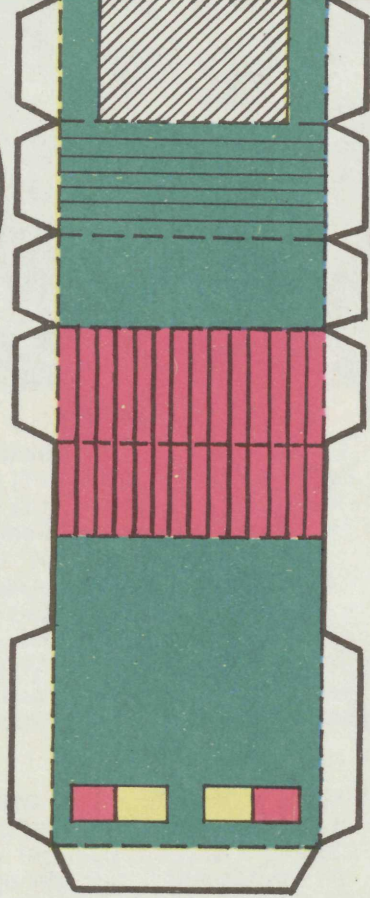
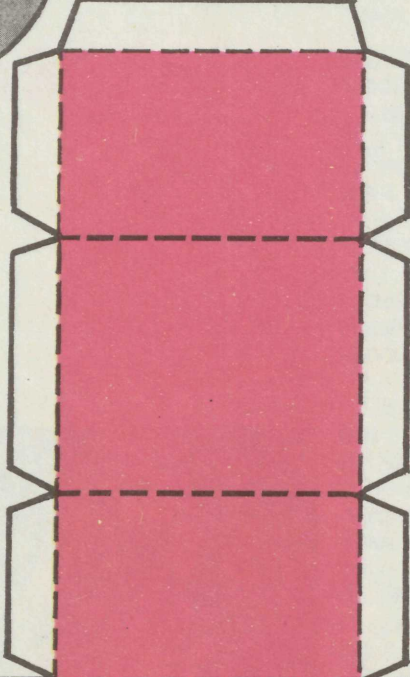
Teerull

Joonistanud HELI VEIGEL

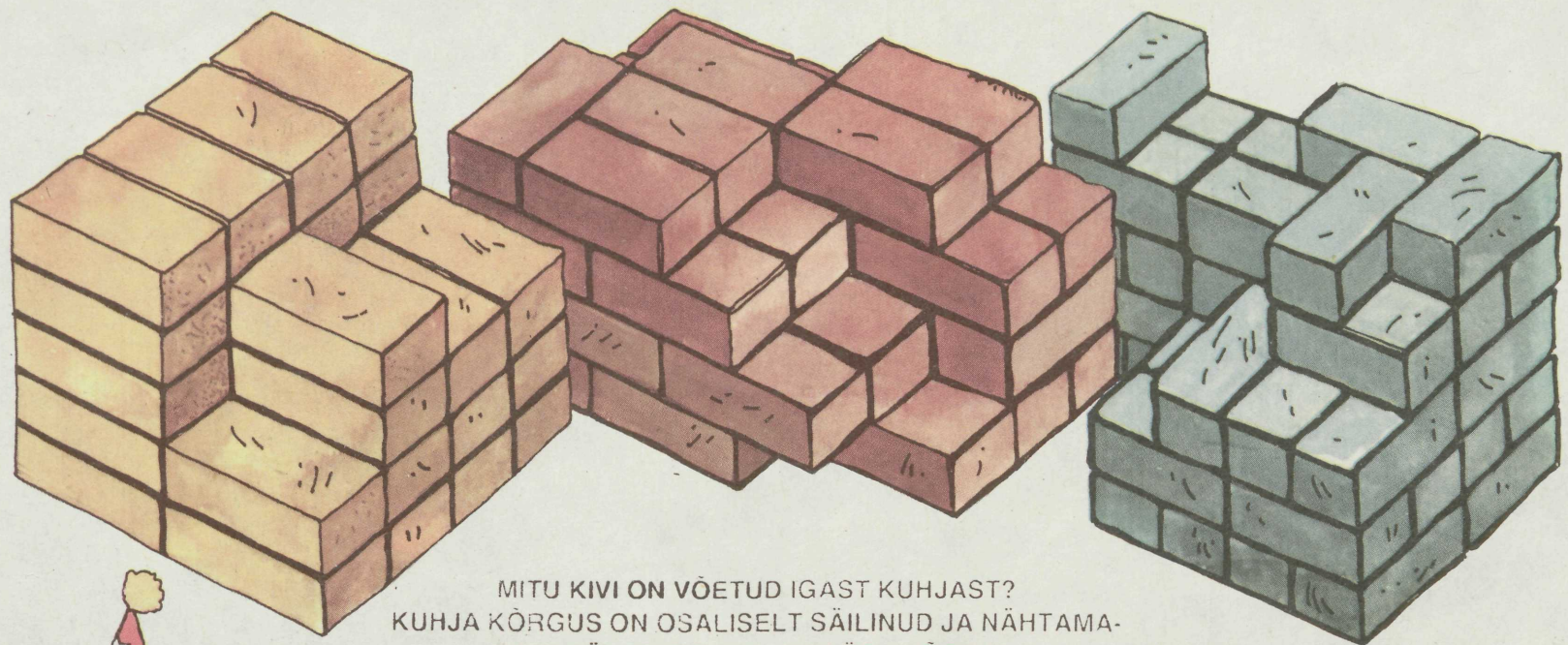

Lõika teerulli osad jämedat piirjoont mööda välja ja murra kokku. Mootor ja tagumised rattad liimi ka kokku. Ettevaatust! — esimene rull liimi kokku viimasena, sest selle teisel poolel on joonised. Tee-

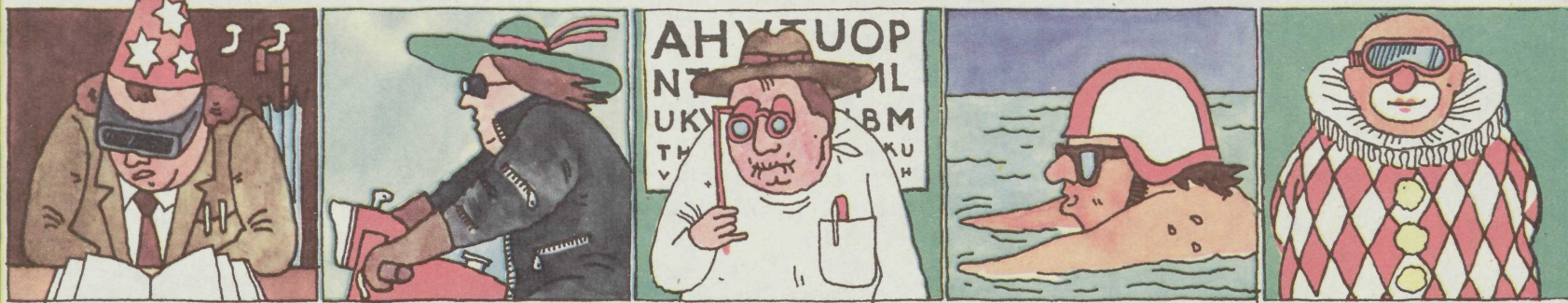
rulli istet kokku liimides jäta tagumine külg lahti. Tagumised rattad kinnita nõõp-nõeltega punktidega tähistatud kohtadest istme külge ning lahtise tagakülje kaudu

pista nõelte otsa kustutuskuumitükki. Nüüd võid ka tagakülje kokku liimida. Esi-mene rull liimi teerulli esiotsa külge kinni. Lõpuks liimi kokku kaks rooliketast ja kinnita tikuga mootori külge juhupuldile punktiga tähistatud kohale.

MITU KIVI ON VÕETUD IGAST KUHJAST?
KUHJA KÕRGUS ON OSALISELT SÄILINUD JA NÄHTAMA-
TUST KÜLJEST POLE KIVE ÄRA VÕETUD.

LEIA IGAÜHELE ÕIGE PEAKATE JA NÄGEMISEKS «ABIMEES»!

Lasteajakiri
«TÄHEKE»

Asutatud jaanuaris 1960.
Ilmub kord kuus.

Toimetuse aadress:
EE0109 Tallinn
Pärnu mnt. 67a.

Peatoimetaja
ELJU MARDI tel. 681-495
Vastutav sekretär
VIIVI VARIKSAAR tel. 681-497
Vanemtoimetaja
JAAN RANNAP tel. 681-497
Kunstiline toimetaja
JAAN TAMMSAAR tel. 681-400

Tallinna Ajakirjandustrükkikoda
EE0109 Tallinn Pärnu mnt. 67a
Trükiarv 34470
Tell. nr. 1338.

Toimetus käsikirju
ei tagasta.

Esikaanel
VIIVE NOORE
joonistus

KARGUD

TIJU TOOMET

ALTPERE SASS JA MÄEKALDA VOLLI NÄGID ALEVIS LAADAL VEIDERDAJAJID, KES RAHVA SEAS KARKUDEL RINGI KOMBERDASID. KARKUDEL KÄIMINE PAISTIS IMELIHTNE. KODUS MEISTERDASID SASS JA VOLLI ENDALE KA KARGUD. SASS VÖTTIS KAKS PARAJA PIKKUSEGA TEIVAST JA LÕI NEILE PUUKLOTSID JALATUGEDEKS KÜLGE. VOLLI EI VIITSINUD NII PALJU JÄNNATA, TEMA VALIS KARKUDEKS OKSAHARUDEGA PUUD. OKSAKOHTADELE ANDIS JALGA NIISAMA HÄSTI TOETADA.

KARKUDEL KÄIMINE POLNUD SIISKI NII LIHTNE. POISID EI SUUTNUD TASAKAALU HOIDA JA PIDID IGA PAARI SAMMU JÄREL MAHA HÜPPAMA. NAD EI JÄTNUD JONNI. LÕPUKS ÖNNESTUS SASSIL KARKUDEGA ÜLE ÕUE KOMBERDADA.

VANA SAUNA-VILLEM VAATAS POISTE JUKERDAMIST MUHELDES PEALT. «OLEKS MU JALAD TERVED, NÄITAKSIN TEILE, KUIDAS KARKUDEGA TANTSU LÜÜAKSE,» ÜTLES VILLEM. «MINU NOORPÕLVES OLID KÕIGIL MEIE KÜLA POISTEL KARGUD. PIKAPEALE HARJUSIME KARKUDEL KÄIMISES NII OSAVAKS, ET KÕNDISIME NENDEGA IGASSE PAIKA, KUHU ASJA OLI. KORRALDASIME KA IGASUGU OMAVAHELISI VÕISTLUSI: KES KÕIGE KAUEM KARKUDEL PÜSIB VÕI KES JÕUAB KARKUDEL KÕIGE KIIREMINI KOKKULEPITUD KOHTA VÕI KES SEISAB KARKUDEL KÕIGE PIKEMALT ÜHE KOHA PEAL. TEINEKORD JÄLLE RÜSELISIME JA KATSUSIME ÜKSTEIST KARKUDEL MAHA TÕUGATA. KES VIIMASENA PÜSTI JÄI, OLI VÕIDUMES. KARKUDEST OLI KASU KA: KARJAPOISID PRUUKISID NEID LÄBI JÕE MINEMISEKS, SÜGISEL ÖNNESTUS KARKUDEL ÜLE PORISE ÕUE PÄÄSEDA, NII ET JALAD KUIVAKS JÄID. MIDA KÕRGE MAD KARGUD OLID, SEDA UHKEMAKS NEID PEETI. SALU EEDIL OLID NII KÕRGE D KARGUD, ET TA PIDI NEILE REDELIGA OTSA RONIMA.»

Illustreerinud MARE HUNT